Yeşil aklama ve sorumluluk

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Bireysel yatırımcılara yönelik ESG fonları

Ürünlerin veya faaliyetlerin olduğundan daha sürdürülebilir gösterilmesi anlamına gelen yeşil aklama (greenwashing), alanın büyümesine eşlik eden hukuki risktir. Singapur Para Otoritesi (MAS) konuyu ilk olarak bireysel yatırımcılara yönelik fonlar piyasasında ele aldı. 28 Temmuz 2022 tarihli bir genelge, Kolektif Yatırım Planları Kodu'nun (Code on Collective Investment Schemes) ve kolektif yatırım planlarının arzına ilişkin yönetmeliklerin mevcut şartlarının, ESG faktörlerini temel yatırım odağı olarak kullanan fonlara nasıl uygulanacağını ortaya koydu. 1 Ocak 2023'ten beri bireysel yatırımcılara yönelik ESG fonları, sürdürülebilirlik odakları, stratejileri, riskleri ve sınırlamaları hakkında açık bilgi vermek zorundadır. Ayrıca hedeflerini nasıl gerçekleştirdiklerini yıllık olarak raporlamaları gerekir.[1] Bir fon, adında kendini ESG fonu olarak ancak varlıklarının önemli bir kısmını, yani net aktif değerinin üçte ikisini ESG stratejisine uygun olarak yatırıyorsa tanımlayabilir.[2]

MAS genelgenin ardından, Aralık 2024'te bireysel yatırımcılara yönelik ESG fonlarında iyi açıklama uygulamalarına ilişkin bir bilgi notu (information paper) yayımladı. Bu not, Haziran 2026'da yeşil aklama riskini ele alacak şekilde

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

güncellendi.[3] Yaklaşım MAS'a özgüdür: mevcut hukuk yeni bir olguya rehberler aracılığıyla uygulanır. Tematik incelemeler ise denetim otoritesinin neyi iyi, neyi kötü uygulama saydığını sektöre gösterir.

Genel hukuk uyarınca yanlış beyan ve sorumluluk

Singapur'da özellikle yeşil aklamaya ayrılmış bir kanun yoktur. Sorumluluk genel hükümlere dayanır. 2001 tarihli Menkul Kıymetler ve Vadeli İşlemler Kanunu (Securities and Futures Act 2001), menkul kıymetlerin veya kolektif yatırım planı paylarının taahhüdünü, satışını ya da alımını teşvik etmesi muhtemel yanlış veya yanıltıcı beyanları yasaklar. Kanun ayrıca yatırımcılara izahnamelerdeki ve arz belgelerindeki yanlış beyanlar için özel hukuk başvuru yolları tanır. Danışmanlık faaliyetleri bakımından 2001 tarihli Finansal Danışmanlar Kanunu (Financial Advisers Act 2001) ve MAS'ın tavsiyelere ilişkin bildirimleri, her tavsiyenin makul bir dayanağa sahip olmasını şart koşar. Bu dayanak, bir ürünün sürdürülebilirlik özelliklerine ilişkin iddiaları da kapsar. Yatırımcı olmayan tüketiciler, yanıltıcı beyanları haksız bir uygulama sayan 2003 tarihli Tüketicinin Korunması (Adil Ticaret) Kanunu'na (Consumer Protection (Fair Trading) Act 2003) dayanabilir.[4] Singapur'un İngiltere'den aldığı ve J.III. Bölüm'de incelenen yanlış beyan (misrepresentation) ve ihmali yanlış beyan (negligent misstatement) hukuku tabloyu tamamlar.

Eylül 2026 itibarıyla hiçbir Singapur mahkemesi, bir finansal kuruluşa karşı yayımlanmış bir yeşil aklama davasında karar vermemişti. İçtihat bulunmaması riskin bulunmadığı anlamına gelmez. Yurt dışındaki yaptırım uygulamaları yönü gösterir. 25 Eylül 2023'te ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC), Deutsche Bank'ın bir iştiraki olan DWS Investment Management Americas'a 19 milyon ABD doları para cezası verdi. Şirket kendini ESG entegrasyonunda öncü olarak tanıtmış, ancak Ağustos 2018'den 2021 sonlarına kadar kendi ESG entegrasyon politikasını gereği gibi uygulamamıştı.[5] Dava tipik örüntüyü gösterir: kusurlu davranış, pazarlama iddiaları ile iç süreçler arasındaki uçurumdaydı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Singapur'daki kuruluşlar bu tür kurallarla grup yapıları ve müşterileri aracılığıyla karşılaşır. Avrupa'da fon dağıtan bir Singapur varlık yöneticisi, Avrupa'nın kamuyu aydınlatma kurallarına uymak zorundadır. Avustralya, Amerika Birleşik Devletleri veya Birleşik Krallık'tan müşterilere sürdürülebilirliğe bağlı ürünler pazarlayan bir banka, bu ülkelerin yaptırım uygulamalarıyla karşı karşıya kalır. Dolayısıyla Singapur standardı yalnızca asgari düzeydir. Uygulamada merkezdeki kuruluşlar, sürdürülebilirlik iddialarını faaliyet gösterdikleri en katı hukuk düzenine göre ölçer.

ESG derecelendirme ve veri sağlayıcıları

Pek çok sürdürülebilirlik iddiası, üçüncü kişilerin sağladığı derecelendirmelere ve verilere dayanır. FiNZ planı, ESG derecelendirmeleri ve veri ürünleri sağlayıcıları için bir davranış kuralları açıkladı.[6] MAS nihai kuralları 6 Aralık 2023'te yayımladı. Kurallar; metodolojilerin ve veri kaynaklarının şeffaflığı, yönetişim ve çıkar çatışmalarının yönetimi için asgari standartlar belirler. Ayrıca sağlayıcıları ileriye dönük faktörleri nasıl hesaba kattıklarını açıklamaya teşvik eder. Uyum, bir kontrol listesi aracılığıyla öz beyanla teyit edilir. MAS, sağlayıcıları bu listeyi on iki ay içinde yayımlamaya teşvik etti.[7] Bağlayıcı düzenleme yerine bir davranış kuralları metninin seçilmesi, çoğu Amerika Birleşik Devletleri'nde veya Avrupa'da yerleşik olan sağlayıcıların uluslararası niteliğini yansıtır. Bu tercih, gönüllü yaklaşım başarısız olursa daha katı kurallara geçme seçeneğini de açık tutar. MAS bu sıralamayı başka alanlarda da kullanmıştır.

Geçiş aklaması ve geleceğin sorumluluğu

Singapur stratejisine özgü risk, geçiş aklamasıdır (transition-washing). Sarı kategorili bir taksonomi, geçiş tahvillerine yönelik bir hibe programı ve çıkış yerine diyaloğu öne çıkaran denetim rehberleri, ancak uzun yıllar içinde sınanacak geçiş planlarının güvenilirliğine dayanır. Bugün bir geçiş tahvili ihraç edip planından 2030'da vazgeçen bir şirket; ihraççıyı, işlem düzenleyicisini ve yatırımcıları yanlış beyan suçlamalarıyla karşı karşıya bırakır. Kamuyu aydınlatma kuralları, geçiş

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

planlaması rehberleri ve hibe destekli araçlar için kuruluş düzeyinde geçiş planı şartı, bu tür iddiaların ileride değerlendirilebileceği belgeye dayalı bir kayıt oluşturmak üzere tasarlanmıştır.

Yöneticiler (director) de risk altındadır. Singapur şirketler hukukuna göre yöneticiler, görevlerini yerine getirirken dürüst davranma ve makul özeni gösterme yükümlülüğü altındadır.[8] İklim riskleri finansal açıdan önemli hâle geldikçe ve kamuyu aydınlatma zorunlu oldukça, bu riskleri göz ardı eden veya yanıltıcı beyanları onaylayan yöneticiler bu yükümlülüğü ihlal etmiş olabilir. Gelişme kademelidir. Yine de iklim yönetişimini yerleşik ve uygulanabilir bir davranış standardına bağlar.

Notlar

1. MAS, "CFC 02/2022 – Disclosure and Reporting Guidelines for Retail ESG Funds", mas.gov.sg, yayım tarihi 28 Temmuz 2022 (Erişim tarihi: Kasım 2026): genelge, Code on Collective Investment Schemes ve Securities and Futures (Offers of Investments) (Collective Investment Schemes) Regulations kapsamındaki mevcut şartların bireysel yatırımcılara yönelik ESG fonlarına nasıl uygulanacağına ilişkin MAS beklentilerini ortaya koyar. — MAS, "Regulatory and Supervisory Approach", a.g.e.: "From 1 January 2023, Retail ESG funds would be required to provide clear disclosures"; rehberlerin amacı "mitigate greenwashing risks". ↩
2. MAS Circular CFC 02/2022, fon adlarına ilişkin paragraflar: net aktif değerin en az üçte ikisinin ESG stratejisine uygun olarak yatırılması. ↩
3. MAS, "Regulatory and Supervisory Approach", a.g.e.: Information Paper on Good Disclosure Practices for Retail ESG Funds, Aralık 2024'te yayımlandı ve Haziran 2026'da yeşil aklama riskini ele alacak şekilde güncellendi. ↩
4. Securities and Futures Act 2001, s. 199 (yanlış veya yanıltıcı beyanlar) ve s. 253–254 (izahnamelerdeki yanlış veya yanıltıcı beyanlar için hukuki ve cezai sorumluluk). — Financial Advisers Act 2001, s. 27 (tavsiyelerin makul dayanağı). — Consumer Protection (Fair Trading) Act 2003, s. 4 ve İkinci Ek

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

(malların veya hizmetlerin özelliklerine ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanlar dahil haksız uygulamalar). ↩

5. US Securities and Exchange Commission, 2023-194 sayılı basın duyurusu, 25 Eylül 2023, sec.gov (Erişim tarihi: Kasım 2026): bir Deutsche Bank iştiraki olan DWS Investment Management Americas Inc.'e, toplam 25 milyon ABD dolarının parçası olarak ESG'ye ilişkin yanlış beyanlar nedeniyle 19 milyon ABD doları para cezası verildi; şirket ESG'nin kendi "DNA"sında olduğunu ilan etmiş, ancak Ağustos 2018'den 2021 sonlarına kadar küresel ESG entegrasyon politikasının hükümlerini gereği gibi uygulamamıştı. ↩
6. MAS, 20 Nisan 2023 tarihli basın duyurusu, a.g.e., ESG derecelendirme ve veri sağlayıcılarına ilişkin davranış kuralları hakkında. ↩
7. MAS, "MAS Publishes Code of Conduct for Providers of ESG Rating and Data Products", basın duyurusu, 6 Aralık 2023, mas.gov.sg (Erişim tarihi: Kasım 2026): metodolojilerin ve veri kaynaklarının şeffaflığı, yönetişim ve çıkar çatışmalarına ilişkin asgari standartlar; ileriye dönük faktörlerin açıklanması teşvik edilir; kontrol listesiyle öz beyan, sağlayıcılar kuralları benimsediklerini açıklamaya ve kontrol listesini 12 ay içinde yayımlamaya teşvik edilir; kuralları benimseyen sağlayıcıların listesine ICMA ev sahipliği yapacaktır. ↩
8. Companies Act 1967, s. 157 (dürüst davranma ve makul özen gösterme yükümlülüğü). ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.